

Pyöräilijöiden henkilövahingot tieliikenteessä

Pyöräilijöiden liikennekuolemien määrä on vähentynyt 70 prosentilla viimeisen kymmenen vuoden aikana. Loukkaantuneiden määrä on vähentynyt viidellä prosentilla vastaavana aikana.

Viimeisen viiden vuoden aikana on kuollut vuosittain keskimäärin 20 ja loukkaantunut 911 pyöräilijää vuodessa. Kaikista tieliikenteessä menehtyneistä 6 % ja loukkaantuneista 11 % on ollut pyöräilijöitä.

Taajamissa tapahtui 65 % kuolemista ja lähes 90 % loukkaantumisista. Miehiä menehtyneistä oli 59 %. Loukkaantuneita miehiä ja naisia oli lähes yhtä paljon.

Henkilövahingot ikäryhmittäin

Kaikista kuolleista pyöräilijöistä 54 % oli yli 64 -vuotiaita. Iäkkäiden pyöräilijöiden kuolemanriski onkin kolminkertainen koko väestöön verrattuna, kun mittana käytetään kuolleiden määrää ikäryhmän kokoon nähden. Loukkaantumisriski on puolestaan kaksinkertainen 10–14-vuotiailla pyöräilijöillä koko väestöön verrattaessa.

Pääosa kuolemantapauksista auton ja polkupyörän törmäyksiä

Suurin osa poliisin tilastoista puuttuvista onnettomuuksista on pyöräilijöiden yksittäisiä kaatumisia tai ulosajoja syystä tai toisesta. Pyöräilijän ja autoilijan välisissä törmäyksissä seuraukset ovat kuitenkin yleensä vakavammat kuin yksittäisonnettomuuksissa: 65 prosentissa pyöräilijän kuolemantapauksissa osallisena oli moottoriajoneuvo.

Yli 70 % henkilövahingoista tapahtui risteyksissä – erityisesti kärkikolmiollisissa risteyksissä tapahtuu paljon henkilövahinkoja.

Kypärän käyttö kannattaa

Pyöräilijän menehtymisen aiheuttaa usein päävamma. Liikennevahinkojen tutkijalautakuntien⁽¹⁾ mukaan vuoden 2010 onnettomuuksissa kuolleista pyöräilijöistä (n=27) viidellä oli kypärä käytössä ja asianmukaisesti kiinnitettynä. Onnettomuuksissa kuolleista 80 % (n=22) pyöräili ilman kypärää. Kypärä olisi eri todennäköisyyksillä pelastanut heistä joka viidennen (n=4). Kypärän käytön suojaavuusvaikutusta arvioitaessa täytyy ottaa huomioon, että tähän aineistoon eivät tule ne pyöräilijät, jotka ovat pelastuneet kypärän käytön ansiosta.

Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet pyöräilijät ikäryhmittäin vuosina 2007 - 2011

Vuosi	0-5	6-9	10-14	15-17	18-20	21-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-	yhteensä
2007	0	0	1	1	1	0	2	0	2	5	2	8	22
2008	0	0	0	2	0	0	1	1	0	3	6	5	18
2009	0	0	1	0	0	1	3	0	0	4	4	7	20
2010	0	0	2	0	0	0	0	1	4	7	8	4	26
2011	0	1	0	0	0	0	1	0	2	1	7	4	16
Yhteensä	0	1	4	3	1	1	7	2	8	20	27	28	102

Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet pyöräilijät ikäryhmittäin vuosina 2007 - 2011

Vuosi	0-5	6-9	10-14	15-17	18-20	21-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-	yhteensä
2007	3	30	136	58	43	48	86	94	123	106	83	74	884
2008	2	47	142	63	49	57	107	106	132	139	96	63	1003
2009	4	36	135	60	41	52	93	83	122	117	82	69	894
2010	2	32	127	46	47	58	93	61	111	120	84	54	835
2011	3	46	121	59	57	57	111	72	123	130	85	74	938
Yhteensä	14	191	661	286	237	272	490	416	611	612	430	334	4554

Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet pyöräilijät ikäryhmän 100 000 as. kohden

Vuosi	0-5	6-9	10-14	15-17	18-20	21-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-	yhteensä
2007	0,0	0,0	0,3	0,5	0,5	0,0	0,3	0,0	0,3	0,7	0,4	2,0	0,4
2008	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,4	1,3	1,2	0,3
2009	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,5	0,8	1,7	0,4
2010	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5	0,9	1,7	0,9	0,5
2011	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,1	1,4	0,9	0,3

Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet pyöräilijät ikäryhmän 100 000 as. kohden

Vuosi	0-5	6-9	10-14	15-17	18-20	21-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-	yhteensä
2006	0,9	12,9	42,0	29,2	22,7	17,8	13,3	13,2	16,0	14,7	17,8	18,3	16,8
2007	0,6	20,4	44,8	31,3	25,5	21,5	16,2	15,2	17,3	18,4	20,8	15,3	18,9
2008	1,1	15,7	43,6	29,9	20,7	20,0	13,8	12,2	16,1	15,2	17,3	16,5	16,8
2009	0,6	14,0	42,0	23,0	23,5	22,4	13,6	9,1	14,7	15,3	17,4	12,6	15,6
2010	0,8	20,1	40,0	29,5	28,5	22,0	16,3	10,8	16,3	16,6	17,6	17,3	17,5

Tämä tarkastelu perustuu Tilastokeskuksen tilastoihin, poliisin tietoon tulleisiin tieliikenneonnettomuuksiin vuosina 2007 - 2011. Vuosi 2011 ennakkotietoja.

1) VALT-vuosiraportti 2010